

DJEČJI VRTIĆ IZVOR
Gustava Krkleca 2
Samobor
Klasa: 601-02/18-01-10
Urbroj:238/27-80/18-01-11

**KURIKULUM
DJEČJEG VRTIĆA IZVOR
SAMOBOR**

za pedagošku godinu 2018/2019.

Na temelju članka 21. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju i članka
_____
Statuta Dječjeg vrtića Izvor, Upravno vijeće Dječjeg vrtića Izvor je na
_____. sjednici održanoj----.rujna 2018. godine, na prijedlog ravnateljice,
donijelo Kurikulum Dječjeg vrtića Izvor za pedagošku godinu 2018./19.

Županija : ZAGREBAČKA ŽUPANIJA

Adresa : GUSTAVA KRKLECA 2, SAMOBOR

E-mail:dv.izvor.samobor@gmail.com

Telefon :3362-033

Objekti :

c.o.Gustava Krkleca,

p.o Mlinska

p.o. Bregana

p.o. Celine

Ravnateljica : Martina Trošelj

Osnivač : GRAD SAMOBOR

NAŠA VIZIJA

SRETNO DIJETE , SRETAN ČOVJEK , SRETAN SVIJET

Dječji vrtić „Izvor“ je ustanova za rani odgoj i obrazovanje, koja djeluje na području grada Samobora i osigurava siguran i poticajan prostor, u kojem djeca uče čineći .

Kroz provedbu različitih programa utemeljenih na humanističko-razvojnem pristupu usmjereni smo razvoju dječjih potencijala, poštivanju dječjih prava i uvažavanju individualnih potreba djece.

Svojim djelovanjem potičemo profesionalni rast i razvoj odgojitelja , pružamo podršku obitelji, pridonosimo razvoju partnerskih odnosa i roditeljskih kompetencija . Doprinosimo razvoju osjetljivosti za okoliš i održivi razvoj djece i odraslih i šire društvene zajednice.

Sadržaj :

1. USTROJSTVO RADA

O NAMA

2. KURIKULUM 19

3. PROGRAMI 24

4. BITNI ZADACI ODGOJNO-OBRZOVNOG RADA NA NIVOU

USTANOVE 32

5. PROJEKTI 36

6. PROTOKOLI..... 39

1. USTROJSTVO RADA

O nama

Dječji vrtić Izvor je javna odgojno obrazovna ustanova koja obavlja djelatnost ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja djece i skrbi u dobi od navršene prve godine života do polaska u školu čiji je osnivač grad Samobor .

Radno vrijeme vrtića prilagođava se radnim potrebama naših roditelja ,od 6 sati do 17h i 30 minuta(organiziraju se jutarnja i poslijepodnevna dežurstva).

Do sada Ustanova u svom sastavu imala je 5 objekata , tri objekta stalna i dva u najmu -p.o.Bregana i p.o.Celine .

Zbog sve veće potrebe roditelja za smještajem djece u vrtić ,dograđen je novi objekat u Bregani te dvije odgojne skupine vrtičke dobi neće boraviti u iznajmljenim prostorijama policijske zgrade u Bregani.U najmu ostaje samo jedna mješovita odgojna skupina u prostoru osnovne škole u Celinama.

Ove pedagoške godine Ustanova će raditi ukupno na 4 lokacije,

- centralni objekt Krklecova- 6 odgojnih skupina
- područni objekt Mlinska - 6 odgojnih skupina
- područni objekt Bregana - 11 odgojnih skupina
- područni objekt Celine -1 odgojna skupina

U ustanovi se provode slijedeći programi:

1. Cjelodnevni 10 – satni provodi se u svim objektima u 24 odgojnih skupina (jasličke dobi 7 odgojnih skupina i 17 vrtičkih) Obuhvaća 517 djece u dobi od jedne godine do polaska u školu.

2. Program predškole za djecu koja ne polaze redoviti 10 satni program provodi se u 2 odgojne skupine . Obuhvaća 30 djece. u objektima Bregana 10-ero i G.Krkleca 20-ero od kojih je jedno dijete s teškoćom u razvoju .

3.Montessori program -1 odgojna skupina u centralnom objektu u Krklecovoj

Kraći programi

Uvažavajući Programsko usmjerenje, Okvirni nacionalni kurikulum, te njegove posebne ciljeve, ustrojstvom rada je potrebno osigurati otvorenost ustanove za potrebe okoline, te fleksibilnost odgojno- obrazovnog rada uz uvažavanje individualnih potreba svakog djeteta.

- Pedagoška godina započinje 01. rujna 2018.g., a završava 31.kolovoza 2019.g. , obilježavanje Dana vrtića je 28. lipnja.

Ukupan broj upisane djece s 01.09.2018. je 517 od kojih je :

- Centralni vrtić: Krklecova - 137
- Područni vrtić:Mlinska - 137
- Područni vrtić:Celine - 22
- Područni vrtić:Bregana - 221

Ukupno :517

Nositelji odgojno-obrazovnog rada su odgojitelji, stručni suradnici (ravnateljica ,psiholog, pedagog, logoped,zdrastvena voditeljica).

Za unapređenje ustrojstva rada **bitni zadaci** su :

- Ustrojstvom rada pridonositi povoljnomy, cjelovitom razvoju predškolske djece, te razvijati potrebu što većeg povezivanja obiteljskog i izvan obiteljskog odgoja. Kroz planirane programe polaziti od stvarnih potreba djece, uz uvažavanje svakog pojedinca te poštivanje njegove osobnosti.
- Osigurati organizaciju rada, koja će biti uskladena s potrebama roditelja, u odnosu na njihove radne i druge obvezе.
- Podržavati i nadalje razvijati stručnu ulogu svih djelatnika u odgojno-obrazovnom radu, te poticati na suradnju i timski rad.
- Sustavnim praćenjem i vrednovanjem postignuća u kompletном radu s djecom utjecati na cjelovit razvoj osobnosti djeteta, te kvalitetu njegova života.

U 2018/2019. ped. god. Dječji vrtić Izvor Samobor planira sljedeće programe:
Redovne 10-satne programe koji će se provodi u 24 odgojne skupine jasličkog i vrtičkog uzrasta.

U organizaciji vrtića provodi se :

- redovni 10-satniprogram
- redovni 10-satni program s učešćem njemačkog jezika -1 odgojna skupina p.o.Mlinska
- Montessori program -1 odgojna skupina u centralnom objektu Krklecova
  - Program predškole -----2 skupine
  - Folklorna igraonica -----1 skupina

Vanjski suradnici u prostoru vrtića nude kraće programe:

- Engleski jezik ----- 3 skupina
- Zbor ----- 1 skupina
- Tečaj keramike ----- 1 skupina
- Proslava rođendana „Čarobni štapić „

2 .KURIKULUM

UVOD

Kurikulum vrtića predstavlja implementaciju Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje u pojedinom vrtiću s obzirom na njegove posebnosti. U svakoj ustanovi oblikuje se s obzirom na specifičan kontekst tj. njezinu kulturu te kulturu i tradiciju okruženja u kojem se ustanova nalazi.

Kurikulum vrtića je odgojno-obrazovna koncepcija koja se zajednički razvija, tj. sukonstruira u određenome vrtiću i koja korespondira s kvalitetom uvjeta za življjenje, učenje i odgoj djece u njemu.

Kurikulum našeg vrtića je teorijska osnova na kojoj se zasniva odgojno-obrazovni rad te predstavlja osobnu iskaznicu vrtića i odraz naše vlastite odgojno-obrazovne filozofije.

Kurikulum ima integriranu i razvojnu prirodu te humanističku i sukonstruktivističku orijentaciju s posebnim naglaskom na stvaranje odgovarajućih organizacijskih uvjeta koji se temelje na suvremenom shvaćanju djeteta:

Dijete je cjelovito biće.

Proces njege, odgoja i učenja djece međusobno su povezani i utkani u svaki segment življenja djeteta s drugom djecom i odraslima.

Učenje djeteta je cjelovito, a ne rascjepkano po predmetnim tj. metodičkim područjima.

Odgono-obrazovni proces zahtijeva visoku razinu prilagodljivosti konkretnim mogućnostima, različitim potrebama, sposobnostima i interesima djece.

Odgono-obrazovni proces oblikuje se cjelovito, ne dijeli se sadržajno niti vremenski. Učenje i razvoj predškolskog djeteta ne odvijaju se u usko određenim predmetnim područjima, nego objedinjeno.

Svaka aktivnost koja potiče jednu dimenziju učenja i razvoja, utječe i na druge dimenzije, pa je neprimjereno umjetno odvajati područja razvoja, ili organizirati aktivnosti koje bi imale cilj utjecati na pojedino, izdvojeno područje razvoja.

Zagovornici integriranog kurikuluma temelje svoj stav na postavci objedinjavanja različitih područja znanja povezanih zajedničkom temom vrijednom interesa djeteta, kako bi dijete učilo u za njega svrhovitom kontekstu, što će voditi k boljem razumijevanju i trajnosti stvorenog znanja te njegove praktične primjenjivosti.

Kad su aktivnosti prezentirane izolirano dijete se susreće s izdvojenim komadićima informacija, što mu može otežavati razumijevanje informacije i korištenje iste u nekom drugom kontekstu.

Dijete je istraživač i aktivni stvaratelj znanja

Učenje djeteta je rezultat njegova aktivnog i angažiranog sudjelovanja u različitim aktivnostima. Djeca uče u igri te uz istraživačke i druge aktivnosti koje su za njih svrhovite, tj. neposrednim iskustvom s raznovrsnim resursima učenja. Osnažuje se samoorganizacijski, istraživački i otkrivački potencijal aktivnosti djece te se osiguravaju oni oblici odgojiteljeve potpore koji angažiraju misaone kapacitete djece i koji ih potiču na refleksiju o vlastitim iskustvima. Potiče se razvoj metakognitivnih sposobnosti djece. Dijete nije „prazna ploča“ na koju odrasli trebaju upisati znanja. Može se reći da proces učenja djeteta na izvjestan način nalikuje znanstvenom istraživanju, jer djeca

istražuju, propituju i revidiraju vlastite „teorije“, tj. svoja postojeća i privremena razumijevanja. Istražujući različite fenomene koji ga zanimaju i koje pokušava razumjeti, dijete o njima postavlja vlastite pretpostavke. Svaka od tih pretpostavki predstavlja način na koji dijete u određenom trenutku razumije neki problem s kojim se susreće, a koja se s vremenom, pod utjecajem novog iskustva i razumijevanja, mijenja, nadograđuje i preoblikuje. Kvalitetna ustanova ranog odgoja može biti pravim „rasadnikom“ budućih znanstvenih umova. U njoj sve prilike stjecanja iskustava i znanja djece trebaju biti usklađene sa specifičnostima djetetova učenja, a to su:

- djeca uče od rođenja,
- njihovo je učenje cjelovito, a ne rascjepkano po predmetnim područjima,
- ona uče kroz izravno neposredno iskustvo kroz igru i aktivnim sudjelovanjem u procesu učenja,
- uče u interakciji s drugom djecom i odraslima koji ih razumiju i uvažavaju.

Dijete najbolje uči u okruženju:

- u kojem se osjeća sigurno,
- koje ga potiče na propitivanje i provjeravanje prethodnih iskustava i znanja,
- koje mu omogućuje suradnju s drugima,
- korištenje jezika kao alatke učenja,
- ostvarivanje aktivne uloge u procesu učenja
- slobodan izbor i dobrovoljno sudjelovanje u aktivnostima. Poticanje autonomnosti i emancipacije djece u procesu učenja oslanja se na Piagetovu teoriju konstruktivizma u čijoj je osnovi ideja aktivnog sudjelovanja djeteta u procesu konstruiranja znanja. Ona podrazumijeva stimulativno materijalno okruženje i socijalne kontekste odnosno raznovrsnost socijalnih interakcija djece različitih individualnih i razvojnih mogućnosti, a ako je moguće, i različite kronološke dobi .

U konstruktivističkom pristupu učenju posebna se pažnja poklanja sljedećim odrednicama:

- dijete ima mogućnost odabira teme ili problema koji će istraživati, načina na koji će istraživati, kao i smjera kojim će njegovo istraživanje ići
- razumijevanju prethodi aktivna uključenost djeteta

- djeca sakupljaju informacije, interpretiraju ih i nastoje ih povezati sa svojim ranijim iskustvom i ranijim znanjem
- učenje djeteta je subjektivno i nelinearno
- naglasak je na kooperaciji i kolaboraciji djece
- posebno se ističe metakognitivne procese i ulogu samorefleksije, samoevaluacije, samoregulacije i promišljanja "što smo radili", "zašto tako" i "jesmo li mogli i bolje" (metakognitivni procesi uključuju: razmišljanje o vlastitom mišljenju, spoznaju o vlastitim znanjima i refleksiju o misaonim postupcima)
- važna je i emocionalna i socijalna komponenta; djeca uče brinuti se jedni za druge Dijete je socijalni subjekt sa specifičnim potrebama, pravima i kulturom Dijete je socijalni subjekt tj. aktivni sustvaratelj vlastitog razvoja, kulture, odgoja i učenja, koji aktivno sudjeluje u oblikovanju odgojno-obrazovnog procesa.

Dijete je individuum kojeg obilježavaju njegove jedinstvene kvalitete i ima vlastito mišljenje, kulturu i prava.

Djeca s posebnim potrebama i pravima smatraju se ravnopravnim članovima zajednice koji su aktivno uključeni u sve segmente redovitoga odgojno-obrazovnog procesa. Shvaćanje djetinjstva i djeteta danas mogu se sažeti u nekoliko osnovnih ideja:

Dijete je socijalni subjekt sa specifičnim potrebama, pravima i kulturom Dijete je socijalni subjekt tj. aktivni sustvaratelj vlastitog razvoja, kulture, odgoja i učenja, koji aktivno sudjeluje u oblikovanju odgojno-obrazovnog procesa. Dijete je individuum kojeg obilježavaju njegove jedinstvene kvalitete i ima vlastito mišljenje, kulturu i prava. Djeca s posebnim potrebama i pravima smatraju se ravnopravnim članovima zajednice koji su aktivno uključeni u sve segmente redovitoga odgojno-obrazovnog procesa.

Shvaćanje djetinjstva i djeteta danas mogu se sažeti u nekoliko osnovnih ideja:

- djetinjstvo se shvaća kao posebno važno razdoblje cijelokupnog životnog vijeka čovjeka a ne samo „prijelaz k odraslosti“

- dijete je je individuum kojeg obilježavaju njegove jedinstvene kvalitete i ima vlastito mišljenje i shvaćanje, a ne „nedovršen“ ili „nekompletan“ odrasli
- dijete je autonomni subjekt, a ne samo član svoje obitelji, čiji se interesi i gledišta mogu razlikovati od članova njegove obitelji
- dijete je osoba s vlastitim pravima, koja uključuju i prava na mišljenje i na sudjelovanje u donošenju odluka koje se tiču njegova života .

Temeljne vrijednosti kvalitetnog odgoja:

Sloboda, solidarnost, jednakost, međusobno uvažavanje svih subjekata, bez obzira na njihovu dob, spol, rasu, vjeru, socio-ekonomski status ili posebne potrebe.

Bitno je da svako dijete, neovisno o njegovoj kronološkoj dobi, razvojnim mogućnostima i posebnim potrebama, ili pak vjerskim, nacionalnim, ekonomskim i drugim posebnostima njegove obitelji, predstavlja ravnopravnu i jednako vrijednu jedinku, sa svojim jedinstvenim kvalitetama, potrebama i mogućnostima a to se postiže napuštanjem svakog oblika uniformiranja i unificiranja aktivnosti djece. Da bi dijete u ustanovi ranog odgoja postalo ravnopravnim socijalnim subjektom, u njoj je potrebno razviti ozračje suradnje, uvažavanja i prihvaćanja svih sudionika odgojnoobrazovnog procesa.

Dijete je kreativno biće sa specifičnim stvaralačkim i izražajnim potencijalima. Način na koji djeca doživljavaju svijet oko sebe, velikim se dijelom razlikuje od načina na koji ga doživljavaju odrasli. Neopterećenost različitim informacijama i naučenim znanjima o svijetu djeci omogućuje jednu posve drukčiju, kvalitativno različitu razinu iskustva od one svojstvene odraslima. Svijet oko sebe djeca percipiraju uronjena u širok spektar nijansi oblika, boja, mirisa i okusa, kao i taktilnih i svih drugih senzornih podražaja i informacija. Iz tog razloga, svakodnevno doživljavanje svijeta za dijete je mnogo sadržajnije, cjelovitije i bogatije nego za odrasle.

Djeca mogu svoje ideje, načine razumijevanja i doživljaje stvaralački prerađivati i izražavati. Djeca imaju različite mogućnosti simboličkog izražavanja, koje uključuju likovne, grafičke, kretne, verbalne, gestikalcijske i mnoge druge ekspresivne modalitete.

Korištenje različitih izražajnih medija olakšava međusobno razumijevanje djece s drugom djecom i odgojiteljima, potiče razvoj novog znanja i razumijevanja te vodi k afirmaciji stvaralačkih potencijala djece.

Kreativnost je sastavnica cjelokupnog odgojno-obrazovnog procesa vrtića i utkana u sve segmente kurikuluma.

Dijete je aktivni građanin zajednice koji ima vlastita prava i u stanju je aktivno sudjelovati u oblikovanju života zajednice vrtića, zajedno sa svojom obitelji i širom zajednicom.

Dijete je aktivni, jednako vrijedni sudionik u procesu vlastitog odgoja i obrazovanja. Građanske kompetencije djeteta razvijaju se poticanjem razvoja samostalnog i kritičkog mišljenja djece te ohrabrvanjem djece na donošenje vlastitih sudova. Ostvarivanje prava djeteta na sudjelovanje, koje se ističe u Konvenciji o pravima djeteta, predstavlja važan preduvjet razvoja njegovih različitih kompetencija. Među ostalim, ono vodi i razvoju njegovih građanskih kompetencija koje se ne razvijaju uvježbavanjem djeteta za nekritičko prihvaćanje neupitnih istina i udovoljavanje očekivanjima drugih, nego poticanjem razvoja njegova samostalnog, kritičkog mišljenja i ohrabrvanjem na donošenje vlastitih sudova.

Krajnji cilj odgoja i obrazovanja nije formiranje poslušnika bez vlastitog mišljenja, stava i samopouzdanja, nego razvoj aktivnih, odgovornih i inicijativnih osoba koje se u složenom svijetu u kojem žive mogu snaći i koje ga mogu učiniti boljim.

U ustanovi ranog odgoja demokracija predstavlja takav oblik zajedničkog življenja djece i odraslih koji se temelji na jednakosti, suodlučivanju, slobodi i odgovornosti svih članova.

Ustanova ranog odgoja treba stvarati organizacijske preduvjete koji djeci omogućuju stjecanje iskustva demokratičnog življenja jer „samo demokracija odgaja za demokraciju“.

3. POLAZIŠTA KURIKULUMA

Sukladno Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje polazišta kurikuluma našeg vrtića su postojeći dokumenti, primjeri dobre prakse u Republici Hrvatskoj te znanstvene studije iz područja ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, kurikuluma ranog odgoja te inicijalnog obrazovanja i profesionalnog razvoja odgojitelja.

Postojeći dokumenti:

- Programsко usmјerenje odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi (1991.), Zagreb: Glasnik Ministarstva prosvjete i športa 7/8
- Konvencija o pravima djeteta (2001.), Zagreb: Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mlađeži
- Nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje (2011.), Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Republika Hrvatska
- Smjernice za strategiju obrazovanja, znanosti i tehnologije Republike Hrvatske (2012.), Vlada Republike Hrvatske
- Priručnik za samovrednovanje ustanova ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja (2012.), nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja
- Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije (2014.), Hrvatski sabor

Primjeri dobre prakse u Republici Hrvatskoj prikazani su i opisani u nizu stručnih i znanstvenih publikacija domaćih autora. Upravo ta iskustva vrtića sa kvalitetnom odgojnoobrazovnom praksom i kurikulumom koji već obilježavaju humanističke, sukonstruktivističke i integrirane značajke mogu predstavljati putokaz razvoja i pružiti vrijednu pomoć drugim ustanovama u procesu implementacije Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje.

Znanstvene studije Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje prihvata postignuća hrvatske i svjetske teorije i prakse u području institucijskog ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja te kurikuluma ranog odgoja, kao i dosege u području inicijalnog obrazovanja te 9 profesionalnog razvoja odgojitelja i drugih stručnih djelatnika vrtića, koji su opisani u domaćim znanstvenim studijama te studijama objavljenim u Europi i svijetu

3. NAČELA

Partnerstvo vrtića s roditeljima

Obitelj i vrtić su dva temeljna sustava u kojem se dijete rane i predškolske dobi razvija i raste, zadovoljava svoje osnovne potrebe, stječe prve spoznaje o sebi i svijetu oko sebe, uči o komunikaciji i odnosima, suživotu, zajedništvu, toleranciji, razvija svoje potencijale i stječe spoznaje i vještine prijeko potrebne za čitav život. Upravo stoga roditelje djece polaznika našeg vrtića prihvaćamo i poštujemo kao ravnopravne članove vrtića – partnere i nastojimo ostvariti što kvalitetniju i ohrabrujuću komunikaciju s njima putem različitih oblika suradnje (roditeljski sastanci, individualni razgovori, uključivanje roditelja u neposredan rad odgojne skupine, roditelj gost odgojne skupine i sl.).

Kvalitetna međusobna komunikacija odgajateljima i roditeljima omogućuje zajedničko razumijevanje djece koje nitko od njih ne bi mogao ostvariti sam. Življenje roditelja s djetetom (u obitelji) u usporedbi s življnjem odgajatelja s djetetom (u vrtiću) podloga je posve različitih percepcija djeteta i različitih interpretacija njegova ponašanja. Ta različitost, ako se o njoj ne razgovara, dovodi do parcijalnog razumijevanja djeteta, što može rezultirati neprimjerenim odgojnim postupcima (s obje strane). Zato razmjena iskustava i parcijalnih razumijevanja djeteta odgajatelje i roditelje vodi zajedničkom izgrađivanju "šire slike" o djetetu, postizanju zajedničkog i cjelovitog razumijevanja djeteta. Bolje razumijevanje vlastitog djeteta, roditelja postupno može voditi ka redefiniranju vlastite roditeljske uloge i izgrađivanju novih roditeljskih kompetencija.

Fleksibilnost odgojno-obrazovnog procesa u vrtiću

Temeljna prepostavka za uspješno ostvarivanje ovog načela u našem vrtiću je fleksibilnost svih čimbenika odgojno-obrazovnog procesa, a posebice onih profesionalno angažiranih i odgovornih za visoku razinu kvalitete ustanove u cjelini. Prihvaćanjem i primjenom ovog načela omogućujemo razvoj vrtića u smjeru kvalitetne zajednice koja uči u kojoj se prihvaćaju i stvaraju uvjeti za uspješno zadovoljavanje potreba pojedinaca, poštovanje njihovih prava i razvoj njihovih potencijala osobnim tempom.

Također polazimo od uvjerenja da je učenje aktivni, subjektivni proces konstruiranja znanja pojedinaca koje se ne događa ni jednakim redoslijedom

ni jednakom brzinom. Ovo načelo omogućuje cijelovito učenje djece i odraslih, i to aktivnim propitivanjem prethodno izgrađenih koncepata i kontinuiranim izgrađivanjem novih.

Spremnost na unapređivanje odgojno-obrazovne prakse kontinuirano će se osnaživati sposobljavanjem praktičara – odgojitelja i drugih stručnih djelatnika vrtića za istraživanje i aktivno promišljanje vlastite odgojne-obrazovne prakse u smjeru razvoja refleksivne prakse i refleksivnog profesionalizma. Takav pristup usavršavanju odgajatelje vodi osvještavanju trenutačne kvalitete vlastitoga odgojno-obrazovnog rada, a onda i postupnom razvoju te kvalitete.

Odgojitelj kao refleksivni praktičar cjelokupni kontekst zajedničkog življenja i učenja djece i odraslih u vrtiću nastoji što bolje istražiti, dokumentirati, razumjeti i mijenjati. Budući da je odgojno-obrazovna praksa previše složena da bi je jedna osoba mogla sama u cijelosti razumjeti, a kamoli mijenjati svakom su odgajatelju potrebni drugi odgajatelji, kao što je on potreban drugima.

Zajedničko, refleksivno istraživanje vlastite prakse odgajateljima omogućuje razmjenjivanje vlastitih (subjektivnih, parcijalnih) razumijevanja i stvaranje novih, zajedničkih i cjelovitih razumijevanja. U tome mu pomaže raznovrsna dokumentacija (foto i video zapisi, zabilješke odgojitelja, likovne ekspresije djece i sl.). **Dokumentacija je sredstvo refleksije** odgojnoobrazovne prakse jer omogućuje interpretaciju i reinterpretaciju procesa odgoja i učenja djece, ali i kvalitete intervencija odgojitelja u tom procesu.

Koristeći se dokumentacijom, odgojitelj ima priliku pratiti i opažati dijete, ali i sebe u interakciji s djetetom, što produbljuje svijest odgojitelja o individualnim i razvojnim značajkama svakog djeteta te olakšava odabir primjerenih strategija za podupiranje djetetova razvoja, odgoja i učenja.

Dokumentacija omogućuje pažljivije promatranje, refleksivno interpretiranje aktivnosti djece i oblikovanje primjerenih odgojno-obrazovnih intervencija odgojitelja. Kontinuirano stvaranje bogatog i raznovrsnog prostorno-materijalnog okruženja također pridonosi unapređivanju odgojno-obrazovne prakse.

Ono je esencijalni izvor učenja djece s obzirom na to da ona uče aktivno (istražujući, čineći) te surađujući s drugom djecom i odraslima.

Organiziranje prostorno-materijalnog okruženja vrtića uključuje osiguranje bogatstva i promišljenosti izbora materijala koji djecu potiču na otkrivanje i rješavanje problema i omogućuju postavljanje hipoteza, istraživanje, eksperimentiranje i konstruiranje znanja i razumijevanja te svakidašnje stupanje u interakcije s različitim sadržajima učenja (npr. glazbenim, jezičnim, matematičkim, prirodoslovnim i drugim), koje za njega trebaju imati istraživački karakter.

Prostorna organizacija vrtića određuje i kvalitetu socijalnih interakcija djece međusobno, kao i djece s odgojiteljima, pa je usmjerena promoviranju susreta, komunikacije i interakcija

Inkluzija djece s teškoćama u razvoju

U posljednjih nekoliko godina zamjetan je porast djece s posebnim potrebama i teškoćama u razvoju koji se uključuju u redovni vrtić. Dječji vrtić „Izvor“ intenzivno radi na inkluzivnoj praksi koja podrazumijeva uvažavanje djece s poteškoćama kao ravnopravnih sudionika odgojno-obrazovnog rada, bez njihovog izdvajanja u posebne uvjete uz osiguravanje posebne podrške i pomoći u redovnom okruženju. Njegujemo pristup usmjeren na dijete, njegove interese, sposobnosti, vještine i potencijale te intenzivno radimo na senzibiliziranju svih odgojno obrazovnih djelatnika i uže društvene zajednice za potrebe uključene djece. Sukladno tome, potičemo odgojitelje na kontinuirano stručno usavršavanje, pružamo podršku u radu putem grupnih refleksija sa stručnim timom, prilagođavamo prostor specifičnim potrebama djeteta, osiguravamo pomagače, smanjujemo broj djece u odgojnim skupinama u kojima borave djeca s teškoćama u razvoju te veliku pažnju posvećujemo suradnji s roditeljima.

Inkluzija, kao najviši stupanj pedagoškog povezivanja djece s poteškoćama s djecom bez razvojnih teškoća nudi mnogostrukе dobiti za sve sudionike.

Djeci s teškoćama u razvoju pruža se prilika za druženje s vršnjacima koji im mogu biti uzori u različitim ponašanjima i vještinama, razvoj samopoštovanja i pozitivne slike o sebi, odrastanje u sredini u kojoj dijete živi, hrabrost u traženju i primanju

pomoći od drugih. Ostala djeca u programu dobivaju priliku za učenje o različitostima, razvijaju toleranciju, osjetljivosti za potrebe drugih .

4. VRIJEDNOSTI

Vrijednosti predstavljaju stalni orientir za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ciljeva i potku odgojno-obrazovnog sustava od rane i predškolske dobi djeteta do završetka njegova školovanja.

Vrijednosti usmjeravaju odgojno-obrazovno djelovanje ka osiguravanju individualne i društvene dobrobiti, u skladu s time kakvu se djecu i kakvo se društvo želi razviti. Kurikulum našeg vrtića sukladno Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje promiče planiranje i djelovanje odgoja i obrazovanja utemeljenog na sljedećim vrijednostima:

Znanje: U vrtiću dijete stječe znanje aktivno, oslanjajući se na svoj urođeni istraživački i otkrivački potencijal. Vrtić djetetu treba omogućiti da samo sebe percipira kao kompetentnog i uspješnog učenika te razvija različite strategije učenja. U takvim uvjetima dijete stječe kompetenciju „učenja učenja“, kao temelj ostvarivanja koncepta cjeloživotnog učenja.

Identitet: Rani i predškolski odgoj i obrazovanje potiče razvoj osobnog identiteta djeteta te ga osnaže da bude dosljedno samo sebi, razvija samopoštovanje, stvara pozitivnu sliku o sebi te izgrađuje osjećaj sigurnosti u susretu s novim ljudima i iskustvima u užem i širem socijalnom okruženju. Vrtić treba djetetu pomoći da razumije sebe i vlastiti identitet, ali i identitet drugih s kojima se susreće u vrtiću i široj socijalnoj zajednici.

Humanizam i tolerancija: Humanizam i tolerancija u odgoju i obrazovanju ostvaruju se razvojem senzibiliteta djece za potrebe drugih, prihvatanje drugih i shvaćanje važnosti međusobne povezanosti s njima. U vrtiću djeca uče prepoznati i prihvati svoje i tuđe potrebe, poštovati različitosti i graditi skrbne odnose s drugima te zajedno organizirati aktivnosti koje mogu moralno, materijalno i duhovno podizati kvalitetu života cjelokupne grupe, tj. zajednice. Zato je u vrtiću potrebno napustiti unificirane, jedinstvene standarde za svu djecu u korist poštovanja i prihvatanja različitosti djece. Takav pristup promovira inkluziju djece s posebnim potrebama i pravima u redoviti odgojno-obrazovni program vrtića.

Odgovornost: U ranom i predškolskom odgoju promiče se razvoj sposobnosti djeteta za proaktivno i konstruktivno sudjelovanje u životu zajednice te učenje o vlastitim i tuđim pravima, obvezama, načinima djelovanja u zajednici i mogućnostima doprinosa zajedničkoj 13 dobrobiti. Vrtić djeci treba omogućiti slobodu izbora aktivnosti, sadržaja, partnera za aktivnosti, prostora i načina oblikovanja aktivnosti te ih poticati da za svoje izvore uče preuzimati odgovornost.

Djecu treba poticati i sustavno osposobljavati na samoprocjenu vlastitog djelovanja, mišljenja, učenja, komunikacije s drugima i sl. kao osnovne alatke razvoja odgovornosti.

Autonomija: Autonomija se ostvaruje odgojno-obrazovnim procesom usmjerenim razvoju samostalnog mišljenja, odlučivanja i djelovanja djeteta. Ona se razvija poticanjem inicijativnosti i samoorganizacija djeteta u oblikovanju vlastitih aktivnosti. Dijete se potiče na donošenje odluka i vršenje izbora, ostvarenje vlastitih prava te iznošenje i zastupanje vlastitog mišljenja.

Kreativnost: Kreativnost kao odgojna vrijednost oslanja se na prihvatanje prirodne kreativnosti djeteta, koju tijekom odgojno-obrazovnog procesa treba njegovati, poticati i razvijati različitim oblicima izražavanja i stvaranja.

Vrtić djetetu osigurava raznovrsne mogućnosti izražavanja i stvaralačke prerade vlastitih ideja, načina razumijevanja i doživljaja. U oblikovanju odgojno-obrazovnog procesa posebno se cjeni i potiče razvoj divergentnog mišljenja djeteta, i to u svim vrstama aktivnosti, područjima učenja i komunikaciji.

Različite kognitivno-simboličke ekspresije djeteta shvaćaju se kao alatka za bolje razumijevanje djeteta i integralni dio cjeline odgojno-obrazovnoga procesa u vrtiću.

2. KURIKULUMU

2.1. O kurikulumu

Kurikulum se shvaća kao teorijska koncepcija koja se u praksi određenog vrtića provjerava, modificira, izgrađuje, kontinuirano mijenja i razvija.

Uvažavajući najnovije znanstvene spoznaje o načinima učenja djece predškolske dobi, polazeći od socio-konstruktivističke paradigmе koja naglasak stavlja na aktivnost djeteta i interakciju s okolinom, **kurikulum polazi od djeteta – temelji se na dobrom razumijevanju djeteta – njegovih interesa, razvojnih potreba i mogućnosti, postojećih znanja i razumijevanja, kognitivnih strategija i stilova učenja, profila inteligencije, modaliteta i kvalitete komunikacije s drugima, kreativnih i dr. potencijala.**

Kurikulum ranog odgoja otvoren je, dinamičan i razvojan, razvija se i mijenja na temelju učenja, istraživanja i suradnje svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa. Sadržaji djetetova učenja nisu strogo propisani jer se poučavanje zamjenjuje učenjem činjenjem, izravnim stjecanjem iskustva, pa se materijali i sadržaji nude na temelju praćenja i podržavanja interesa i inicijativa djece. Holistička, tj. integrirana priroda kurikuluma podrazumijeva cjelovit odgoj i obrazovanje, usklađen s integriranom prirodnom odgojom i učenjem djeteta. Humanistička i razvojno-primjerena orijentacija kurikuluma usmjerena je na razvoj kapaciteta svakoga pojedinog djeteta te na poštovanje interesa, potreba i prava djeteta. Dijete, sukladno svojim interesima, potrebama i mogućnostima, slobodno bira sadržaje i partnera svojih aktivnosti te te istražuje i uči na način na koji je njemu svrhovit.

Zadatak vrtića je poticati procese osposobljavanja djece za snalaženje u sadašnjosti i u budućnosti. Zato veću vrijednost imaju ona odgojno-obrazovna djelovanja koja djeci omogućavaju „učenje učenja“ – nego učenje određenih sadržaja.

Razvoj kurikuluma započinje proučavanjem i mijenjanjem okruženja, na način da ono omogućuje interakciju, istraživanje, kretanje i neovisnost. Djeca uče aktivno, sudjelujući, čineći, surađujući s drugima

Konstruiranje znanja je socijalni proces. Najbolje je kad sudioničko i posvećeno konstrukciji značenja umjesto suhoparnoj reprodukciji.

Iz Nacionalnog okvirnog kurikuluma

Temeljna uloga predškolskoga odgoja i obrazovanja odnosi se na stvaranje uvjeta za potpun i skladan razvoj djetetove osobnosti, doprinos kvaliteti njegova odrastanja i, posredno, kvaliteti njegova obiteljskoga života. Svrha je predškolskoga odgoja i obrazovanja osigurati takve uvjete koji jamče razvoj svih sposobnosti svakoga djeteta te osiguravaju jednake mogućnosti svoj djeci. U ustanovama predškolskoga odgoja i obrazovanja stvaraju se materijalni i kadrovski uvjeti te društveno okružje za kvalitetan život djeteta.

Nacionalni okvirni kurikulum prepostavlja stvaranje uvjeta za cjelovit razvoj djeteta u ustanovama predškolskoga odgoja i obrazovanja, poštujući pritom razvojne i druge čimbenike (osobne potrebe, obitelj, zajednica, vrijednosti, prava i sl.). Na taj se način potiče razvoj kompetencija koje su nužne pojedincu za snalaženje i aktivno sudjelovanje u svakodnevnom osobnom te kasnije profesionalnom i društvenom životu. Nizom aktivnosti i poticaja stvaraju se osnove za razvijanje svih djetetovih sposobnosti kako za učenje, tako i za njegovu samostalnost u učenju. Djetetova sadašnja i buduća dobrobit svrha je djelovanja svih izravnih i neizravnih sudionika odgoja i obrazovanja. Odgojno-obrazovno djelovanje različitih sudionika odgoja, osobito roditelja i odgojitelja, zahtjeva njihovo međusobno razumijevanje i suradnju čime se ostvaruju jedinstveno shvaćeni i prihvaćeni bitni ciljevi odgoja i obrazovanja prema potrebama i razvojnim mogućnostima djeteta.

Struktura predškolskoga kurikuluma

Temeljna struktura predškolskoga kurikuluma podijeljena je na tri velika potpodručja u kojima dijete stječe kompetencije: ja (slika o sebi), ja i drugi (obitelj, druga djeca, uža društvena zajednica, vrtić i lokalna zajednica), svijet oko mene (prirodno i šire društveno okružje, kulturna baština, održivi razvoj).

U svakom potpodručju određuju se sadržaji koji povezuju pedagoške i psihološke dimenzije odgojno-obrazovnoga procesa. Prema uvjetima, sadržajima i aktivnostima neposrednoga odgojno-obrazovnoga rada ostvaruju se ciljevi kojima se potiče cjelokupni tjelesni, intelektualni, psihofizički, emocionalni, moralni i duhovni razvoj djeteta.

Područja kompetencijskih dimenzija

Temeljna znanja: usvajanje i praktična uporaba pojmove i predodžbi kojima dijete razumije i objašnjava sebe, svoje ponašanje i izvore, odnose s drugim osobama u svom okruženju te sa svijetom u kojem živi i koji ga okružuje.

Očekuje se da dijete usvoji informacije, tj. izgradi znanja koja mu omogućavaju nesmetanu komunikaciju s vršnjacima i odraslima, te međudjelovanje sa sadržajima

učenja, osiguraju mu kvalitetnu prilagodbu trenutačnomu okruženju te ga kvalitetno osposobe za izazove koji ga očekuju kao što je, primjerice, polazak u školu.

Vještine i sposobnosti: stjecanje i razvoj vještina učenja, povezivanja sadržaja, logičkog mišljenja, argumentiranja, zaključivanja i rješavanja problema; sposobnost propitivanja vlastitih ideja i zamisli djeteta te argumentirano iznošenje vlastitih načina razmišljanja; sposobnost identifikacije različitih izvora učenja i njihove raznovrsne primjene; preuzimanje inicijative, (samo) organizacije vlastitih aktivnosti i vještina vođenja; sposobnost razumijevanja vlastitih potreba (tjelesnih, emocionalnih, spoznajnih, socijalnih, komunikacijskih i sl.) i potreba drugih te njihova zadovoljavanja na društveno prihvatljiv način; sposobnost uspostavljanja, razvijanja i održavanja kvalitetnih odnosa s drugom djecom i odraslima (sudjelovanje, pregovaranje, rješavanje sukoba); razumijevanje i poštivanje različitosti među ljudima; sposobnost zajedničkoga (usklađena) djelovanja djeteta s drugima (drugom djecom i odraslima); sposobnost odgovornoga ponašanja prema sebi, drugima i okružju (prirodnom i materijalnom); etičnost, solidarnost, povjerenje i tolerancija u komunikaciji s drugima; sposobnost (samo)poticanja na djelovanje, (samo)organiziranja i (samo)vođenja aktivnosti; samostalnost u obavljanju aktivnosti (samostalnost djetetova djelovanja, mišljenja i odlučivanja); mogućnost prilagodbe novim, promjenjivim okolnostima (okretnost i prilagodljivost); stvaranje i zastupanje novih ideja (kreativnost); sposobnost promišljanja i samoprocjene vlastitoga rada i postignuća; inicijativnost, inovativnost i poduzetničke sposobnosti.

Vrijednosti i stavovi: prihvaćanje, njegovanje i razvijanje vrijednosti obitelji, zajednice i društva

Naša vizija kurikuluma vrtića

- **za dijete:**
  - sigurnost svakog djeteta
  - samopouzdanje i samopoštovanje djeteta
  - usvajanje i praktična uporaba pojmoveva i predodžaba kojima dijete razumije i objašnjava sebe, svoje ponašanje i izvore
  - stjecanje i razvoj vještina učenja (povezivanja sadržaja, logičkoga mišljenja, argumentiranja, zaključivanja i rješavanja problema)
  - osiguravanje kvalitetne prilagodbu trenutačnom okruženju i kvalitetno osposobljavanje za izazove koji očekuju dijete (primjerice, polazak u školu) - mogućnost prilagodbe novim, promjenjivim okolnostima
  - sposobnost odgovornoga ponašanja u okružju (prirodnom i materijalnom)

- življenje i učenje prava djeteta
- dobrobit i radost svakog djeteta

- za roditelje:

- podrška obitelji u području kvalitetne afirmativne roditeljske uloge
- usklađeno međusobno partnersko djelovanje vrtić – obitelj
- zadovoljstvo roditelja

- za prostorno, materijalno i vremensko okruženje

- organizacija prostora koji je funkcionalan, siguran, usmjeren na promoviranje susreta, komunikaciju i interakciju; omogućava distanciranje djeteta iz grupnih zbivanja i pravo na privatnost
- bogata ponuda raznovrsnih, razvojno primjerenih i stalno dostupnih materijala koji potiču aktivnu konstrukciju znanja
- održavanje estetike
- fleksibilan dnevni ritam koji se temelji na prepoznavanju i uvažavanju djetetovih potreba
- okruženje koje zrcali zaposlene i njihovu sliku o djetetu

- za ozračje:

- model usklađenog življenja koji poštuje prava djeteta u skladu s humanim vrijednostima koje razvijaju kompetencije djeteta i sve oblike učenja
- osnaživanje zaštitnih mehanizama i umanjivanje rizičnih čimbenika
- prihvatanje, njegovanje i razvijanje vrijednosti obitelji, zajednice i društva

- za stručni tim i odgojitelje:

- osnaživanje osobnih i profesionalnih kompetencija za primjerno i funkcionalno djelovanje u odnosu sa suradnicima, djetetom i obiteljima
- razvijanju što kvalitetnijeg vrtića / odgojno-obrazovnog procesa

- razvijanje osobne odgovornosti za cijelovito djelovanje na dijete u svim interakcijama;
- razvijanje odgovornosti u osobnom i timskom radu
- razvijanje refleksivne prakse
- proklamiranje humanih vrijednosti

- za ostale zaposlenike:

- razvijanje odgovornosti u osobnom i timskom radu u odnosu na radnu ulogu / poslove, na dobrobit djeteta, na cijelokupno ozračje vrtića

Naša vizija je vrtić kao mjesto rasta i svestranog razvoja svakog pojedinca u poticajnom okruženju što osigurava ishod vizije

–SRETNO DIJETE ,SRETAN ČOVJEK ,SRETAN SVIJET .

To od nas traži kontinuirano stručno usavršavanje, istraživanje u praksi, promišljanje o njezinu unapređivanju te konkretnim aktivnostima i naporima na njezinu mijenjanju u vlastitim uvjetima.

Kurikulum Dječjeg vrtića Izvor

Vrtičkim kurikulumom utvrđen je okvirni plan i program rada kroz redovni program, Montessori program, program predškole i programa rada s roditeljima (projekt podrške u roditeljskim vještinama za kvalitetnijim ishodom roditeljskog odgoja u ranom razvoju), stranog jezika (njemački) , provođenje inkluzije u svim navedenim programima koje provodi vrtić.

Pri izradi kurikuluma stavljen je naglasak na specifičnosti vrtića i sredine u kojoj vrtić djeluje.

Središte i polazište rada jesu:

- potrebe i interesi naše djece,
- roditelja i
- lokalne zajednice.

U planiranju aktivnosti vodimo se načelima individualizma, nepristranosti i interdisciplinarnosti.

Bitne prepostavke ostvarivanju ciljeva postavljenih u kurikulumu su:

- podizanje stručnih kompetencija odgojitelja,
- kvalitetna suradnja na relaciji roditelji-vrtić,

- prepoznatljivost i podrška lokalne zajednice.

Prioritetna područja unapređenja u ovoj pedagoškoj godini su: kultura ustanove te suradnja s roditeljima. Sukladno razvojnog planu ustanove postavljeni su sljedeći razvojni ciljevi:

1. Osnaživanje timskog rada
2. Poboljšanje komunikacije i kvalitete odnosa
3. Razvijanje kulture dijaloga među svim djelatnicima
4. Pojačavanje suradnje s roditeljima u kvaliteti i kvantiteti.

Vrtički kurikulum je razrađen po odgojno-obrazovnim programima.

Bitni zadaci odgojno-obrazovnog rada proizlaze iz evaluacije rada prethodne pedagoške godine.

3. PROGRAMI

Programi i organizacija rada u našem vrtiću temelje se na razvojno-primjerenom kurikulumu usmjerenom na dijete i humanističkoj koncepciji ranog razvoja do polaska u osnovnu školu , što znači :

- pažljivo i bogato strukturirano okruženje i poticajna materijalna sredina koja doprinosi razvoju dječjeg učenja, kreativnosti i stvaralaštva
- poznavanju zakonitosti rasta i razvoja djeteta u skladu s čim stručni djelatnici planiraju svoj rad
- učenje je interaktivan proces koji uključuje djecu, odrasle, kao i čitavo društveno okruženje
- poticanje partnerskog odnosa s roditeljima kao najvišeg oblika suradnje u ostvarivanju zajedničkog cilja, optimalnog razvoja djeteta
- poticanje tolerancije prema razlicitostima i uvažavanje prava sve djece (poticati uključivanje i socijalizaciju djece s teškoćama u razvoju u život i rad ustanove)

kontinuirano stručno usavršavanje kao potreba podizanja stručne kompetencije za rad i stjecanje novih znanja, vještina i sposobnosti potrebnih za primjenu suvremenih oblika rada s djecom predškolske dobi

Redovni programi DV Izvor

Cilj: Stvaranje uvjeta za potpun i skladan razvoj djetetove osobnosti, doprinos kvaliteti njegova odrastanja i kvaliteti njegova obiteljskoga života te osiguravanje takvih uvjeta koji jamče razvoj svih sposobnosti svakoga djeteta i osiguravaju jednakе mogućnosti svoj djeci kroz:

- zadovoljavanje specifičnih komunikacijskih, razvojnih i obrazovnih potreba djeteta
- osmišljavanje aktivnosti u kojima će dijete moći iskazivati svoje potencijale
- stvaranje kreativnog ozračja (raznovrsni materijali za istraživanje i stvaranje) zainteresiran, nedirektivni stav odgojitelja
- usvajanje vještina potrebnih za zadovoljavajuće funkcioniranje u socijalnom okruženju

Namjena programa

Program obuhvaća cikluse djetetova života

1. od navršene prve do navršene treće godine
2. od navršene treće godine do polaska u osnovnu školu

Nudimo cjelodnevni 10-satni odgojno obrazovni program prateći potrebe roditelja.

Skupine dijelimo prema kronološkoj dobi djeteta u tzv. jasličke skupine (djeca od 1. do 3. godine) i vrtičke skupine (djeca od 3. do 7. godine).

Sve naše odgojne skupine su dobno mješovite, što omogućuje kvalitetnu socijalnu interakciju i suradničko učenje djece različite dobi.

Redovni program s učešćem njemačkog jezika

Rano učenje stranog njemačkog jezika kod djece pomaže razviti pozitivne stavove prema drugim kulturama i jezicima, kao i polaganju dobrih temelja za kasnije učenje stranih jezika te ima povoljne učinke na intelektualni i cjelokupni razvoj djeteta.

Cilj : oslanjajući se na znanstvene spoznaje o opravdanosti ranog učenja stranog jezika, na spoznaju o pozitivnim učincima rane izloženosti stranom jeziku na izgovor, intonaciju, ritam, melodiju, a poznavajući specifičnosti dječjeg razvoja, dječje

potrebe, te prepoznajući i uzimajući u obzir individualne značajke svakog djeteta, prilagođenim metodičkim postupcima, u pripremljenom i poticajnom okruženju nudimo program čiji su ciljevi:

- razvijanje interesa za usvajanje stranog jezika
- razvijanje osjećaja za strani jezik,
- razvoj slušne percepcije i razumijevanje
- razvijanje interesa za cjeloživotno učenje,

Specifični zadaci:

- razumijevanje osnovnog vokabulara i jednostavne komunikacije na stranom jeziku,
- upotreba osnovnih jezičnih konstrukcija,
- razvoj sigurnosti i samopouzdanja,
- razvoj želje za ulaganjem napora radi postizanja nečeg vrijednog (učenje stranog jezika),
- upoznavanje sa posebnostima i običajima njemačkog kulturnog okruženja,
- razvijanje pozitivnog odnosa prema stranom jeziku i kulturi, razvoj multukulturalnosti.

Program se provodi cjelodnevno, kao redovni program s učešćem njemačkog jezika.

Djeca su kroz situaciono učenje, igre, pokret, glazbu, brojalice, slikovnice i priče uronjena u svijet stranog jezika u onoj mjeri koja dopušta normalno funkcioniranje skupine i dobar osjećaj djece u njoj.

Skupina je sastavljena od djece mješovitog uzrasta, od tri do šest godina, a uključuju se u aktivnosti prema vlastitim željama, individualno, u paru, u manjim ili većim grupama.

Integriranje eko projekata u udgojno –obrazovni rad redovnog programa

Tijekom 2011/12 pedagoške godine planski smo krenuli s provođenjem projekata iz područja odgoja i obrazovanja za okoliš.

Ovaj projekt u RH uspješno vodi Udruga Lijepa naša u suradnji s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa i Agencijom za odgoj i obrazovanje te Zakladom za odgoj i obrazovanje za okoliš koja je međunarodni voditelj i koordinator projekta. Jedan od ciljeva na kojima se temelji program rada Udruge Lijepa naša je upravo promicanje ekoloških spoznaja, posebno odgoj djece i mlađeži o potrebi i načinu očuvanja okoliša.

Dječji vrtić Izvor stekao je status međunarodne **Eko-škole/vrtića** 2012. godine . Područni objekt Mlinska nositelj je Zelene zastave koji se obnavlja svake dvije godine .Projekt se proširio na centralni objekt u Krklecovoj i područni objekt u Bregani.

Sudjelovanje u projektu doprinosi razvijanju svijesti o važnosti, povezanosti i čuvanju svih eko sustava te ulozi čovjeka, uočavanju i prihvaćanju različitosti, razvijanju i jačanju kulturnog i nacionalnog identiteta, usvajanju zdravog stila života, povezivanju s cijelim svijetom .

Eko projektima obuhvaćene su različite teme povezane sa zdravljem, prehranom, biljnim i životinjskim svijetom, očuvanjem energije, otpadom, hrvatskom tradicijskom baštinom.

Montessori program

Cilj : individualiziranim pristupom djeci, posebno oblikovanim i pripremljenim materijalima , u strukturiranoj okolini, poticati cijeloviti razvoj djeteta (tjelesni i psihomotorni, socio-emocionalni i spoznajni razvoj, komunikaciju i stvaralaštvo). Odgajati za mir, toleranciju, slobodu.

Program će se provoditi u prostorijama DV Izvor Samobor, (centralni objekt) u ulici Gustava Krkleca 2 u jednoj mješovitoj odgojnoj skupini u dobi od tri do šest godina, u prostoru dnevnog boravka s posebnim sanitarnim prostorom, vanjskom garderobom i natkrivenom terasom i park vrtića.

U skladu s načelima Montessori metode, skupinu će voditi tri odgojiteljice, koje su završile specijaliziranu edukaciju iz područja Montessori pedagogije. Edukacija odgojiteljica realizirana je u Stručno-razvojnem centru Montessori u Zagrebu.

U program su uključena djeca s posebnom potrebom i teškoćom u razvoju s asistentom.

Montessori metoda je filozofija odgoja koja objedinjuje teoriju ličnosti i razvoja i pedagoške tehnike temeljene na poštivanju prava djeteta, njegovih prirodnih sposobnosti i ljubavi prema djetetu.

Osnovno načelo rada u Montessori skupini je upoznavanje djeteta, promatranje njegovog razvoja i uočavanje njegovih posebnih interesa.

Marija Montessori naglašavala je važnost promatranja djece kakva ona zaista jesu a ne onakvima kakvima bi odrasli željeli da budu.

Zadaci programa :

- Osigurati poticajnu okolinu za zadovoljavanje dječjih potreba.
- Poticati dječju samostalnost, razvijati samopouzdanje i pozitivnu sliku o sebi.
- Omogućiti djetetu zadovoljavanje potrebe za kretanjem, utjecati na razvoj motorike kroz prirodne oblike kretanja.
- Razvijati u djeteta okulomotornu koordinaciju i gipkost sitnih mišićnih skupina.
- Zadovoljiti potrebu za raznolikom stimulacijom kojom se utječe na razvoj osjetilnosti – vizualne, slušne, taktilne, olfaktorne i gustativne.
- Poticati razvoj polarizacije pažnje.
- Razvijati u djeteta sposobnost spoznavanja svijeta, uočavanja veza i odnosa među stvarima i pojавama i sposobnost rješavanja problema.
- Zadovoljiti potrebu za međusobnom komunikacijom i utjecati na razvoj sposobnosti komunikacije s književnim, likovnim, glazbenim djelima.
- Razvijati u djeteta stvaralačka stvojstva koja ono spontano pokazuje, osobito isprobavanje i istraživanje, želju za učenjem i otkrivanjem.
- Dati djetetu mogućnost da samo kontrolira svoj rad, uočava i ispravlja pogreške.

- Pratiti razdoblja posebne osjetljivosti kod svakog djeteta i individualno djelovati u skladu s tim.
- Redovito informirati roditelje o napretku djeteta.
- Razvijati sposobnost uspostavljanja i održavanja odnosa međusobnog uvažavanja.
- Voditi djecu u rješavanju problemskih situacija i poticati ih na samostalno rješavanje problema..

Montessori metoda održava prirodnu sliku obiteljske atmosfere uz zorni prikaz reda, rada i discipline. Moto je Montessori pedagogije "POMOZI MI DA MOGU SAM".

Kraći programi DV Izvor

Folklorna igraonica

Folklorna igraonica se svake godine formira po potrebi, odnosno interesu djece i roditelja za djecu u dobi od 4 godine do polaska u školu.

Program provodi posebno educirana odgojiteljica. Igraonica se održava dva puta tjedno po jedan sat, u prostoru vrtića, van redovitog vrtićkog programa.

Cilj: folklorne igraonice je upoznati djecu s narodnim običajima, tradicijskim plesovima, pjesmama, nošnjama i igrami svih folklornih zona u Hrvatskoj (alpska, panonska, jadranska i dinarska).

Zadaci folklorne igraonice su:

- razvijati u djeteta stvaralačka svojstva, osobito mogućnosti igre kroz ritam, rimu, pjesmu

- razvijati i omogućavati djetetov izričaj kroz pokret, glazbu
- razvijati motoriku, koordinaciju, gipkost u ritmu
- razvijati sposobnost druženja s drugom djecom kroz igru i ples
- razvijati u djeteta samostalnost, samopouzdanje i zadovoljstvo u vlastitoj aktivnosti
- razvijati senzibilitet u djeteta prema nacionalnoj baštini i tradiciji

Program predškole

Program predškole, popularno zvan i „mala škola“ namijenjen je djeci u godini pred polazak u školu iz područja Grada Samobora, a koja nisu obuhvaćena redovitim programom predškolskog odgoja u dječjem vrtiću.

Voditelji programa predškole su odgojitelji koji su zaposlenici vrtića.

Program predškole je priprema djece za polazak u školu.

Iako je primarni cilj programa predškole priprema za školu, program daje puno više svakom pojedinom djetetu. Osim razvijanja vještina neophodnih za uspjeh u školi, poput grafomotorike, predčitalačkih i predmatematičkih vještina. Veliki naglasak se stavlja na razvijanje socijalnih i emocionalnih vještina, a sve u sigurnoj i podržavajućoj okolini.

Ciljevi programa predškole su:

- podržavanje i poticanje osnovnih vještina i općih sposobnosti (vođenje brige o samome sebi, ponašanje, socijalne vještine, emocije)
- učiti kako učiti (razvijanje koncentracije i govornih vještina kroz igru)
- razvijanje predčitalačkih, predmatematičkih i grafomotoričkih vještina

Zadaci programa predškole su:

- razvijati u djeteta dobru sliku o sebi

- razvijati u djeteta znanje kako se zauzeti za sebe
- omogućiti djetetu da razvije vještinu rješavanja problema i sukoba
- učiti dijete da se ponosi uspjehom
- učiti dijete da podnosi neuspjeh
- učiti dijete da pomaže i dijeli s prijateljima
- razvijati u djeteta vještinu dogovaranja i pridržavanja pravila
- razvijati u djeteta volju i želju da s upornošću završava započeto

Programi vanjskih suradnika u organizaciji vrtića

Keramička radionica

Keramička radionica se svake godine formira po potrebi, odnosno interesu djece i roditelja za djecu u dobi od 4 godine do polaska u školu. Odvija se jednom tjedno po 90 minuta. Program keramičke radionice provodi posebno educirana odgojiteljica u prostorijama vrtića na lokaciji u Mlinskoj.

Engleski jezik

Program učenja engleskog jezika provode vanjski suradnici u objektima DV Izvor, škole za strane jezike Littera.

Program se odvija dva puta tjedno po 45 minuta u prostorijam vrtića u popodnevnim satima. Rano učenje stranog engleskog jezika kod djece pomaže razviti pozitivne stavove prema drugim kulturama i jezicima, kao i polaganju dobrih temelja za kasnije učenje stranih jezika te ima povoljne učinke na intelektualni i cjelokupni razvoj djeteta. Želja djece i roditelja za ranim učenjem engleskog jezika pokazuje se kao potreba zbog sve veće informatizacije, turističkog usmjerenja našeg kraja, te učenja stranog jezika od prvog razreda osnovne škole. Iz toga proizlazi pojačani interes, a time i potreba za ponudom programa ranog učenja engleskog jezika u skladu s djetetovim bićem kroz spontane igre i aktivnosti.

Dječji zbor " Smješak"

Održava se u popodnevним satima u područnom objektu Mlinska, te se na taj način potiče razvoj interesa djeteta za glazbom. Program se odvija ponedjeljkom i četvrtkom po 45 minuta. Voditeljica je gđa Vesna Radinčić, glazbeni pedagog.

4. BITNI ZADACI ODGOJNO – OBRAZOVNOG RADA NA NIVOU USTANOVE

4.1. Zadaće na nivou ustanove u kontinuitetu

Podružni objekt Mlinska nosi status Eko-vrtića te nakon uspješne obnove statusa nastavljamo s programom koji je planiran u skladu s redovnim planom i programom odgojno-obrazovnog rada u dječjem vrtiću a u skladu s programskim usmjerenjem.

Program se proširio na sve objekte. Centralni objekt ostvario je planirani status 2018. prvi put podizanjem Zelene zastave, a područni objekt u Bregani tek je započeo je s provođenjem odgojno obrazovnog rada prošle pedagoške godine, te ga nastavlju kontinuitetu. Područni objekt Mlinska obnovio je eko status po drugi put obnovom podizanja Zelene zastave i stekao brončani status . Poticaj su ostalim objektima te im svojim iskustvom pomažu u širenju programa na svu djecu i djelatnike.

U skladu s odlukom eko-odbora kontinuirano će se nastaviti s projektima:

- Nije smeće sve za vreće,
- Očuvanje -etno baštine,
- Zdrav život
- Pozitivan odnos prema okolišu

Tokom 2018/19 pedagoške godine će se obilježiti i važni ekološki dani.

Oblikovanje poticajnog materijalnog i socijalnog vanjskog prostora vrtića s ciljem poticanja susreta, druženja i zajedničkog istraživanja i učenja djece.

Na nivou ustanove u kontinuitetu će se provoditi i zadaci :

- fleksibilne organizacije poslijepodnevnog odmora za svu djecu koja nemaju potrebe za spavanjem s naglaskom na planiranje poticaja i aktivnosti

- stvaranja suradničkog ozračja u odgojno-obrazovnoj ustanovi i uspostavljanja partnerskih odnosa između svih sudionika odgojno obrazovnog procesa: dijete-dijete; odrasli-dijete i odrasli-odrasli
- osposobljavanja i osvještavanja za bolje slušanje i razumijevanje djece i bliskije povezivanje s njima
- nastavka projektne metoda rada s djecom (pokretanje projekata po interesu djece u jasličkim i vrtičkim skupinama, praćenje i dokumentiranje projekata, prezentacija projekta djeci, roditeljima i široj zajednici)

Tijekom pedagoške godine u predškolskim skupinama će se kontinuirano raditi na

- pojačanom radu s predškolcima u svim redovnim skupinama
- planiranju materijala i aktivnosti koje omogućavaju nesmetanu komunikaciju s vršnjacima i odraslima (prakticirati i poticati rasprave, razgovore, diskusije, razmjene znanja), te međudjelovanje sa sadržajima učenja i potiču razvoj kompetencija potrebnih za uspješan prelazak u osnovnu školu (predmatematičkih i predčitalačkih vještina, motoričkih sposobnosti, komunikacijskih vještina, samostalnost i sl.)
- dokumentiranju procesa učenja djece, suradnji odgajatelja različitih skupina u planiranju aktivnosti i pokretanje projekta po interesu djece
- omogućavanju popodnevnog odmora predškolcima koji za to imaju potrebu

Očekivani rezultati su:

- savladani razvojni zadaci bitni za polazak u školu
- provedena samoevaluacija odgojitelja, pedagoga, psihologa i logopeda, i evaluacija predškolaca

- djeca su pripremljena za polazak u školu, usvojila su potrebne kompetencije
- djeca su kroz program vježbanja s odgojiteljima poboljšala motoričke sposobnosti, razvila sportski duh i usvojila važnost vježbanja
- djeca imaju mogućnost odabira mirnih aktivnosti ili popodnevnog odmora

Obogaćivanje odgojno-obrazovnog procesa blagdanima, proslavama, svečanostima, posjetima i izletima

MJESEC	OBILJEŽAVANJA (blagdani, proslave, posjeti, izleti)
RUJAN	Hrvatski olimpijski dan-HOD Europski dan bez automobila
LISTOPAD	Dani kruha Dani jabuka Jesenske svečanosti Dan zaštite životinja Dan kravate Mjesec hrvatske knjige Posjet stomatologu
STUDENI	Dani bundeva Svjetski dan nepušača
PROSINAC	Sveti Nikola

	Božić
SIJEČANJ/ VELJAČA	Valentinovo Maškare Svjetski dan ekologije
OŽUJAK	Uskrs Svjetski dan voda
TRAVANJ	Dan planeta Zemlje
SVIBANJ	Olimpijada Cvjetni korzo Majčin dan
LIPANJ	Dan vrtića –Dan očeva

Program praćenja kvalitete rada vrtića - nastavak rada tima za kvalitetu

Projekt samovrednovanja ustanova ranog predškolskog odgoja i obrazovanja pripremljen je od strane Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja, koji je široko poznat po organizaciji i provedbi državnih matura i sustava samovrednovanja osnovnih i srednjih škola na državnoj razini.

Po čl. 52. Državnih pedagoških standarda svaka odgojno obrazovna ustanova dužna je kontinuirano prolaziti kroz proces samovrednovanja.

Dv Izvor uključio se u projekt kako bi osigurao kvalitetnije praćenje kvalitete predškolskog odgoja i izobrazbe.. Osiguranje kvalitete kontinuirani je proces koji obuhvaća sve sudionike odgojno-obrazovne ustanove. Istodobno, svi su sudionici odgojno-obrazovnog procesa odgovorni za osiguranje kvalitete rada ustanove.

9 ključnih područja kvalitete rada ustanove za rani i predškolski odgoj i obrazovanje odnose se na različite segmente djelovanja ustanove:

- strategija ustanove za rani razvoj

- organizacijsko vođenje ustanove za rani odgoj
- kultura ustanove za rani odgoj
- prostorno-materijalni i tehnički uvjeti rada
- zdravstveno-higijenski uvjeti rada i sigurnost
- kurikulum i odgojno-obrazovni proces
- ljudski resursi
- suradnja s užom i širom društvenom zajednicom
- proces praćenja i vrednovanja

Iako je project završio , nastavljamo s radom kako bi osigurali što kvalitetniji i jasniji put prema ostvarivanju naše zajedničke vizije, misije i vrijednosti ustanove.

5. PROJEKTI

Rad na projektu kao modelu provođenja odgojno-obrazovnog rada, uvek nas nadahnjuje, čini bogatijima, stvara kvalitetniji odnos s djecom te uvažava njihove potrebe i interes. Rad na projektu dobra je prigoda i za uključivanje roditelja i vanjskih čimbenika u odgojno - obrazovni proces. Kada se na vrijeme prepoznaju i podrže dječji interesi, djeca to vraćaju na bezbroj načina. Poticanje individualnosti, kreativnosti i maštovitosti rezultira raznovrsnim i zanimljivim projektima.

Suradnja s roditeljima na projektima

Svako odgojno djelovanje s ciljem pospješivanja i poticanja dječjeg razvoja uključuje i obitelj i vrtić kao izvanobiteljsku potporu odgoju. Stoga je ključno uskladiti odgojna djelovanja i viđenja odgoja, promicanje dječjih prava i odgovornosti u svakom okružju, svim situacijama i sukladno dobi djeteta od strane svih uključenih u odgojno-obrazovni proces. Jedino na taj način možemo osigurati jedinstven i kvalitetan utjecaj na dječji rast i razvoj od ranog djetinjstva.

Radionice i projekti se provode u svrhu bolje i kvalitetnije suradnje s roditeljima na razini skupine (roditelj u skupini, otvorena vrata, radionice, individualni razgovori, roditeljski sastanci). Roditelji su važni čimbenici odgojno-obrazovnog procesa vrtića i zajedno s odgojiteljima dijele odgovornost za poticanje samostalnosti i izražavanja zadovoljavanja potreba djeteta, kao i cijelokupnog rasta i razvoja djeteta kroz timski rad. Za uspješno partnerstvo roditelja i vrtića važno je u pozitivnom ozračju zajednički raditi na ostvarenju jasnih i zajedničkih ciljeva uz jasnu i otvorenu komunikaciju.

ODRŽAVANJE SPORTSKOG DUHA

- Obilježavanje Hrvatskog olimpijskog dana
- Sudjelovanje predškolske djece na dječjoj olimpijadi
- Sudjelovanje djece na predstavljanju sportova u suradnji s osnovnim školama

PODRŠKA RODITELJSKIM VJEŠTINAMA

- Priprema odgojitelja za provođenje radionica za roditelje u domeni podržavanja roditeljskih kompetencija u odgoju.
- Provedba radionica podrške roditeljskim vještinama u svim odgojnim skupinama dječjeg vrtića.

NJEGOVANJE TRADICIJE GRADA SAMOBORA

Cilj projekta je:

- Upoznavanje povjesnih činjenica života nekada i danas
- Upoznavanje sa stariim zanatima
- Folklornim običajima grada Samobora

NIJE SMEĆE SVE ZA VREĆE

Cilj projekta je:

- Prikupljanje, razvrstavanje i korištenje otpadnog materijala
- Očuvanje okoliša
- Razvoj ekološke svijesti i pozitivne slike prema okoliš
- Razvijanje maštovitosti i kreativnosti kroz istraživalačke aktivnosti

OČUVANJE ETNO BAŠTINE SAMOBORSKOG KRAJA

Cilj projekta je:

- Upoznavanje glavnih karakteristika, običaja i povijesti kraja
- Upoznavanje s govornim narječjem – KAJ
- Povjesni pregled starih zanata samoborskog kraja
- Upoznavanje s autohtonim biljnim vrstama samoborskog kraja
- Ljekovito bilje
- Veliki lov na biljke
- Tradicijske igre i igračke ,običaji, blagdani
- Baština –pjesme i igre
- Pričaj mi ..odgojna skupina

ZDRAV ŽIVOT I POZITIVAN ODNOS PREMA OKOLIŠU

Cilj projekta je:

- Razvijanje svijesti o zdravom načinu života
- Potreba za tjelesnom aktivnošću
- Sportaš
- Briga za životinje u parku

SPORTOVI NA OTVORENOM

Cilj projekta je:

- Iskustveno poznavanje osnovnih individualnih i grupnih sportova na otvorenom.

DIJETE I ZEMLJE SVIJETA

Cilj projekta je:

- Upoznavanje osnovnih obilježja zemalja po kontinentima
- Upoznavanje multikulturalnog aspekta različitih naroda kroz prehranu, običaje, vrijednosti, odjeću i ostale specifičnosti različitih zemalja.

6.PROTOKOLI

U trenutku upisa djeteta u Dječji vrtić IZVOR (dalje u tekstu: vrtić) roditelji očekuju i podrazumijevaju da je njihovo dijete sigurno i zaštićeno za vrijeme boravka u vrtiću. Odgovornost za djetetovu sigurnost u vrijeme njegovog boravka u vrtiću dijele svi zaposlenici vrtića.Upravo stoga je namjera ovih Protokola pojasniti i osvijestiti uloge svih zaposlenika vrtića u osiguravanju sigurnog okruženja za rast i razvoj djeteta.

Cilj protokola je :

- Zaštita sigurnosti i zdravlja djece te poticanje samozaštitnog odgovornog ponašanja i svjesnog izbjegavanja rizika i osnaživanje djeteta za sigurno ponašanje
- Afirmacija potencijala djeteta i izgrađivanje osobe koja poštuje ljudska prava i humane vrijednosti
- Sigurnost djece za vrijeme boravka u vrtiću profesionalana je obveza zaposlenika te će se regulirati mjerama sigurnosti usklađenim sa zakonskom regulativom, posebnostima ustanove i programskim okvirom.
- Bitne zadaće odgojno-obrazovnog rada će se planirati, ostvarivati i valorizirati sukladno Konvenciji o dječjim pravima

Ciljevi protokola će se ostavarivati na razini:

Odgojitelja: timskom suradnjom odgojitelja i stručno razvojne službe vrtića utvrditi rizik i procijeniti postojeću situaciju s obzirom na sigurnost djeteta u vrtiću

Djece: kroz odgojno-obrazovne sadržaje i projekte osnaživati dijete u odgovornom i samozaštitnom ponašanju (razvoj pozitivne slike o sebi, odupiranje nasilnom ponašanju, odgoj o dječjim pravima, odgoj za zdrave stilove života itd.)

Roditelja: informiranje roditelja o sigurnosno-zaštitnim programima u vrtiću, utvrđivanje prava , obaveza i odgovornosti svih sudionika. Uključivanje roditelja u odgojno-obrazovne procese, edukativni rad s roditeljima kroz tematske radionice, individualni savjetodavni rad.

U svrhu što boljeg provođenja protokola i bolje sigurnosti djece u vrtiću svi važni telefonski brojevi (policija, hitna pomoć, vatrogasci, ravnatelj, članovi stručno razvojne službe) moraju biti dostupni u svim skupinama i uredima. A nakon svake rizične situacije u kojoj se postupalo prema odredbama Protokola svi sudionici su dužni sastaviti zapisnik o događaju i predate ga ravnatelju, tajniku ili članu stručno razvojne službe.